Maleahi - comentarii William Kelly

În general, despre profeți, Domnul nu a considerat potrivit să ne dea multe informații exacte, cu excepția celor ale lui Isaia, Ieremia și Daniel, și, într-o oarecare măsură, în Ezechiel și Iona. Despre ceilalți avem puține informații și despre nici unul nu cunoaștem mai puțin decât despre Maleahi. Lucrurile sunt în așa fel încât unii și-au imaginat multe despre el și s-au îndoit, așa cum se îndoiesc cărturarii (și nici o altă clasă de oameni nu este mai probabil să aibă îndoieli), chiar de existența lui ca persoană, unii considerând că a fost altcineva. Nu înțeleg care ar fi sensul sau folosul unor asemenea speculații, nici de ce unii ar presupune că nu a fost un om ci un înger. Poate că este bine să spunem ceva despre aceste visuri pentru a arăta lipsa de judecată, ca să nu spunem mai mult, a celor care găsesc plăcere în ele și pentru a avertiza sufletele cu privire la gunoaiele cu care se ocupă ei și cu care îi ocupă și pe cititorii lor.

Este clar că Dumnezeu are un scop atunci când nu spune anumite lucruri, după cum are un scop și atunci când vorbește, iar diferența esențială dintre acest profet și alții constă în aceea că el nu ne prezintă gândurile omului, ci revelațiile lui Dumnezeu, deși acestea sunt, cu siguranță, spre binele omului. Dacă persoana profetului rămâne ascunsă, atunci putem înțelege că este cel mai bine să fie așa. Scopul este atins numai prin ceea ce are Dumnezeu de spus. Totuși pare destul de clar, atât din poziția canonică a cărții cât și din caracterul ultimilor profeți, că acesta este printre ultimii istorici sacri, că Maleahi a fost cu Neemia, după cum Hagai și Zaharia au fost cu Ezra.

„Povara cuvântului lui Yahve către Israel prin Maleahi“. Profetul poate să rămână o persoană puțin cunoscută, dar noi se cuvine să cunoaștem mesajul cuvântului lui Yahve prin el. Acestea au fost ultimele cuvinte profetice. Ceea ce ni se prezintă în acest caz arată că, dacă nu ar avea nici un fel de tradiții, cine are gândire spirituală ar trebui să spună că Maleahi este, în mod necesar, ultimul dintre profeți. După cum Moise însuși este, în mod natural, primul dintre profeții Vechiului Testament, Maleahi este ultimul. Tot ce spune Maleahi este consistent cu aceasta. De aceea nu pare să existe nici cel mai firav motiv pentru a pune la îndoială că aranjamentul prin care el este plasat în canonul iudaic la finalul profeților nu ar fi corect. Niciodată nu se cuvine să ne pripim să schimbăm lucrurile pe care le-am primit deși nu este cazul să facem din ele neapărat articole de credință. Nu este bine să punem totul la îndoială. Există o mare diferență între a nu avea îndoieli și a crede. Suntem chemați să credem numai ceea ce vorbește Dumnezeu. Pe de altă parte, este o înțelepciune a modestiei să te îndoiești de afirmațiile pentru care nu se găsesc dovezi, chiar dacă ele sunt în general acceptate. Este oare cea mai bună cale să nu te ocupi deloc cu asemenea lucruri?

Aici există considerațiuni de ordin moral. Cartea constă în principal din mai multe apeluri morale, care sunt de o așa natură încât indică faptul că sunt ultimele cuvinte ale Vechiului Testament. Până la Mesia nu mai este loc pentru nimic și nimeni altcineva decât pentru solul Său. De le El ei sar peste chemarea noastră și ajung la ceea ce urmează după creștinism – misiunea profetului Ilie înainte de venirea zilei celei mari și groaznice a lui Yahve. Trebuie să ne amintim că creștinismul nu este o prelungire a iudaismului, nici o îmbunătățire a lui, ci este ceva complet nou. Dacă urmează iudaismului - și nu putea decât să îi urmeze – are totuși un caracter complet diferit, asemenea feței de masă care a coborât din cer și s-a suit din nou la cer în viziunea lui Petru în legătură cu centurionul roman.

Cartea începe cu cuvinte la fel de potrivite ca acelea cu care se încheie. „Eu v-am iubit, zice Yahve“. Este o expresie a durerii și, cu siguranță, a afecțiunii. „Eu v-am iubit, zice Yahve , dar voi ziceți: «În ce ne-ai iubit?»“ Eram pe punctul de a spune că este o afecțiune dezamăgită și, într-un anumit sens, este adevărat, dar trebuie să reținem că, în alt sens, Dumnezeu nu eșuează în nimic. El împlinește cu sârguință ceea ce este cel mai înțelept și cel mai bine, chiar dacă aceasta este cât se poate de umilitor pentru om. El nu forțează împlinirea planurilor Sale, nici nu se pripește în căile Sale, ci aplică ceea ce este potrivit cu starea poporului Său și a mărturiei lor. Dar, într-un sens moral real, putem spune că, dacă la suprafață se vede o frustrare continuă, întotdeauna înaintează ceea ce este spre gloria Lui și cel mai bine se poate verifica aceasta în situații când la prima vedere totul este numai confuzie. Este necesar ca făptura să fie făcută de rușine deoarece ea este acum într-o stare căzută și modul în care ea dorește să se prezinte este o mare minciună împotriva lui Dumnezeu – ba nu, chiar o mare minciună împotriva ei înșăși, o falsificare a firii ei, o falsificare a legilor pentru care a fost creată de Dumnezeu sau la care a fost chemată de Dumnezeu, după caz.

Cât de necuviincios este deci, în această situație, limbajul lui Israel: „În ce ne-ai iubit?“ Se cuvenea oare ca Israel să-I pună lui Yahve o asemenea întrebare? Totuși, în har, El le răspunde: „Eu v-am iubit, zice Domnul, dar voi ziceţi: «În ce ne-ai iubit?»“ Ca de obicei, Yahve merge până la originea lucrurilor. „Nu era Esau fratele lui Iacov? zice Yahve, totuşi Eu l-am iubit pe Iacov“. Apoi, El adaugă „şi l-am urât pe Esau“. Nu cred că ar fi corect să deducem că aceasta a fost valabil de la începutul istoriei lor, dar și acesta este un exemplu de situație în care oamenii trag concluzii pripite. Dumnezeu nu a spus despre ură înainte ca aceasta să fie justificată în mod evident de purtarea și căile lui Esau, în special față de Iacov, dar, în fond, față de El. Pe scurt, este valabil că Dumnezeu l-a iubit pe Iacov de la început, dar el nu a spus de ură înainte ca El să fi fost respins cu un dispreț evident, înainte ca Esau să fi arătat că vrea să-și urmeze căile lui disprețuindu-L pe Dumnezeu. Numai atunci spune El „l-am urât pe Esau“. Alături de aceasta El atrage atenția asupra faptului că El a „făcut munţii lui o pustietate şi moştenirea lui a dat-o şacalilor pustiului“. Astfel, dacă nu este necredință, putem fi siguri nu numai că „Dumnezeu nu disprețuiește pe nimeni“ ci și că El nu urăște pe nimeni. O asemenea ideea nu poate veni în mintea unuia care s-a hrănit cu cuvântul lui Dumnezeu decât preluată din raționamentele oamenilor. Spun aceasta nu pentru că aș fi căutși de puțin adeptul a ceea ce se numește arminianism pentru că sunt la fel de puțin adept al calvinismului. Consider că ambele curente lezează la fel de rău gloria lui Dumnezeu, deși fiecare în mod diferit: unul înălțându-l pe om în mod necuvenit, celălalt impunându-I reguli fixe lui Dumnezeu și spunând lucruri nedrepte despre El.

Gândirea abstractă este de felul celei a prietenilor lui Iov, care erau calviniști înainte să se fi născut Calvin, dar care este cert că nu au vorbit drept despre Yahve, cum a făcut Iov. Aceasta deoarece Iov nu se complăcea în a face teorii despre Dumnezeu și despre guvernarea Lui, cum făceau ei, ci rămânea la ceea ce știa el. Nu se pune problema că Iov nu avea și el greșelile lui, pentru că, în cele din urmă, s-a arătat a fi necuviincios contestând căile lui Dumnezeu. Dar el a fost drept când a respins încercările lor de a-și impune raționamentele omenești, prin care, în ignoranța lor cu privire atât la harul lui Dumnezeu cât și la guvernarea Lui, insinuau că sfântul care trecea prin încercare era de fapt doar un ipocrit, când el era, de fapt, mult mai departe de ipocrizie decât erau ei și se alipea de Domnul indiferent ce îndemne îi dădeau ei: putea să crească neghină în loc de orz, dar el tot nu renunța la integritatea lui. Nu a dat mărturie falsă nici despre harul lui Dumnezeu, nici despre credința lui. Să se schimbe lucrurile complet și făpturile lui Dumnezeu să-și schimbe firea, dar Iov tot nu va ceda în fața omului în ceea ce privește relația lui cu Dumnezeu. Iov era sigur că Dumnezeu este integru și că nu avea să-l lepede și susținea cu tărie aceste lucruri. Cartea este o frumoasă desfășurare a omului înaintea lui Dumnezeu și a lui Dumnezeu în relație cu omul: în Vechiul Testament nu găsim nimic mai frumos sub acest aspect. Așa de mare este valoarea adevăratei cunoașteri a lui Dumnezeu, chiar dacă este imperfectă și necesită corecții, dar există o cunoștință reală a lui Dumnezeu care este susținută chiar în fața raționamentelor unor oameni evlavioși, care însă nu au

această cunoștință. Nu constat să fie mari diferențe între judecata oamenilor evlavioși și a celorlalți atunci când ei judecă după aparențe și vorbesc despre Dumnezeu fără a avea revelații de la El. Nimeni nu poate răspunde în locul lui Dumnezeu, nici nu poate simți ca El. Nimeni nu-L poate cerceta și, cu atât mai mult, nu poate anticipa căile Lui. Și se vede binecuvântarea căutării deoarece cunoașterea lui Dumnezeu este pentru cei mai simpli, deși este singura bucurie și putere pentru cei mai mari sfinți sau slujitori ai lui Dumnezeu pe care i-a format Dumnezeu vreodată. Acest principiu se aplică la cei mai maturi în cuvântul lui Dumnezeu ca și la cei mai mici și ceea ce îl înalță pe cel mai mic este și ceea ce-l face să fie adevărat și îl întărește și pe cel mai puternic.

Aceasta este lecția practică, iar Maleahi este extrem de interesant sub acest aspect. La începutul istoriei lui Iacov și Esau vedem țelul lui Dumnezeu înainte ca să se fi născut cei doi copii. Dacă am face ca alegerea să fie ceva care ține de meritele părților, atunci am distruge natura ei, dacă ne-am permite să o argumentăm prin cuvinte. Alegerea este, în mod necesar, a lui Dumnezeu și nu ține de obiectele între care se face alegerea, ci este exercitarea suveranității lui de a alege. Dacă ar exista cel mai mic motiv la partea care este aleasă, atunci încetează a mai fi alegerea Lui și devine, mai curând, un fel de discernământ moral, care, departe de a fi suveran, este doar o apreciere dacă persoana are niște merite sau nu. Pot susține cu toată tăria ideea calvinistă cu privire la alegerea suverană, complet liberă, a lui Dumnezeu, dar consider că respingerea celui rău, pe care calvinistul o deduce din aceasta ca fiind tot un decret suveran, este o eroare gravă. Nu am scrupule să spun ceva despre aceasta deoarece este ceva care prezintă importanță atât sub aspect doctrinar cât și în practică. Ideea că, dacă Dumnezeu îl alege pe unul, El trebuie să îl respingă pe acela pe care nu l-a ales este greșită și nu este din Scriptură. În această chestiune intervine influența omenească, adică încrederea în sine a minții înguste a omului. Nu vreau să spun că noi, credincioșii, trebuie să fim mici, pentru că avem toate motivele să învățăm ce este mare înaintea lui Dumnezeu. Este bine să fii simplu, dar aceasta este ceva total diferit de a fi mic și nu există nici un motiv ca noi să ne limităm la noi înșine; altfel de ce oare Își descoperă Dumnezeu gândurile? Cu siguranță, se cuvine ca noi să Îl cunoaștem și să fim imitatori ai Lui.

După mintea mea, prezintă un interes deosebit faptul că, în timp ce a ales pe unul dintre copii înainte ca ei să se fi născut și a hotărât care avea să fie poziția unuia față de celălalt, El nu a făcut pe nici un om să fie păcătos. Nu există nici un dubiu că orice copil din Adam este conceput în păcat și format în nelegiuire și că oamenii se nasc în starea de pierduți complet în păcat. Deci nu poate fi vorba că Dumnezeu l-a făcut pe vreun om să fie păcătos deoarece de la căderea în păcat întreaga rasă umană este rea fără nici o excepție. Omul aparține unei rase complet decăzute, având o moștenire jalnic de rea. Alegerea lui Dumnezeu nu depinde deloc de ceea ce găsește El și el alege în ciuda răului. Fără-ndoială, El a ales îngeri care nu au căzut niciodată, dar El nu are nici o contribuție la faptul că unii îngeri nu și-au păstrat starea dintâi. În ambele cazuri totul ține numai de alegerea lui Dumnezeu. Dar starea decăzută a omului face ca alegerea lui Dumnezeu – având numai păcătoși ca obiecte ale alegerii – să fie extrem de frumoasă. Alegerea lui nu ține deloc de merite, El alegând numai dintre ceea ce este în dezacord total cu El. Lucrurile stau altfel cu El când respinge pe cineva.

El spune „l-am urât pe Esau“ după ce a așteptat până în ultimul moment, până ce Esau a arătat tot ce este. Prima carte a Bibliei ne arată că El l-a ales pe Iacov și numai ultima carte a Vechiului Testament ne spune că El l-a urât pe Esau. Nu spun că nu vedem că El a condamnat duhul lui Esau cu mult timp înainte, dar El este răbdător în executarea judecății. Dumnezeu este îndelung răbdător – aceasta este o caracteristică a ființei Lui morale care se manifestă prin aceea că amână executarea judecății asupra răului. Fiind atotputernic și bun, El este, tocmai de aceea, perfect în răbdarea Lui. Odată ce sentința este rostită de El se poate simți că este ceva grav.

Dar purtarea rea a lui Esau nu este singurul rău care este judecat. El a fost lumesc față de Dumnezeu, disprețuind tot ce a făcut Dumnezeu cu excepția a ceea ce i-a fost scos în evidență prin faptul că fratele lui a fost înălțat în demnitate. Atunci, cel care și-a vândut privilegiul pentru o mâncare a resimțit pierderea poziției deși era unul dintre acele personaje care se preocupă numai cu ceea ce poate face omul în viața de acum. El nu avea nici un pic de încredere în Dumnezeu și gândurile și dorințele lui nu treceau dincolo de ceea ce ține de viața aceasta. A trăi confortabil și fiind onorat, chiar dacă aceasta cerea efort – aceasta era totul pentru Esau. De ce să caute el mai mult decât să se bucure de viață în prezent, sau, la nevoie, să se impună prin forță? Dar a trăi astfel înseamnă practic a-L nega pe Dumnezeu, mai ales a nega bunătatea Lui și alegerea Lui suverană. Și înseamnă și a nega propriul păcat și adevărata semnificație a morții, învierii și gloriei. Sigur că erau destul de multe nereguli la Iacov, așa cum, vai! este cazul cu cei mai mulți dintre noi. Există, fără-ndoială, multe lucruri care arată cât de instabili și de slabi suntem noi ca oameni. Iacov se prezintă mult diferit de cel care a umblat cu Dumnezeu și care, ca urmare a acestui fapt, a primit titlul nespus de frumos de prieten al lui Dumnezeu. În multe privințe Iacov apare într-un trist contrast cu Avraam. Chiar dacă, după cum știm, Avraam a comis, când și când, greșeli grave, el nu a fost caracterizat de acele căderi în același mod în care căderile au marcat (nu vom spune că au caracterizat) viața lui Iacov. Relația cu Dumnezeu a imprimat vieții lui Avraam caracteristici atrăgătoare, având o influență care îmblânzește, înnobilează și produce un caracter dezinteresat, în timp ce Iacov prezintă slăbiciunea unuia care nu știe să umble cu Dumnezeu prin credință. Viclenia sau mintea care caută mereu să gestioneze lucrurile spre a-și atinge scopurile este caracteristica celor asemenea lui. Deși s-a întinat, el nu l-a exclus pe Dumnezeu urmărind numai ca el să conducă totul – așa cum vedem la Esau. Iacov era un om complet diferit. Chiar și atunci când făcea mașinații pentru a obține profit pentru sine însuși, el dorea ca Dumnezeu să-i dea binecuvântarea de care înțelegea că avea nevoie. Sigur că aceasta era departe de a fi cea mai fericită formă de viață de credință, de unde viața lui Iacov prezintă, în cea mai mare parte, avertismente pentru cei mai mulți dintre noi, dar, cu toate acestea, el avea credință autentică. Astfel, având o conștiință funcțională, el a simțit că îl înșelase cumva pe fratele său, Esau, în primul caz și s-a simțit rău și cu ocazia ultimei întâlniri a celor doi frați despre care ne spune Scriptura. Trebuie să ne amintim că el era un om cu o fire timidă și că numai dependența lui Dumnezeu ne face ceea ce se cuvine să fim. „Și l-am urât pe Esau şi am făcut munţii lui o pustietate şi moştenirea lui am dat-o şacalilor pustiului“. Dumnezeu era împotriva lui. „Dacă Edomul va zice: «Suntem sfărâmaţi, dar vom construi din nou locurile dărâmate!»“ Vedem cum încordarea voinței merge până la capăt: era dispus să se lupte până și împotriva lui Dumnezeu. „aşa zice Yahve al oştirilor: Ei vor construi, iar Eu voi surpa. Şi oamenii îi vor numi: «Ţinutul răutăţii!» şi «Poporul împotriva căruia Yahve S-a mâniat pentru totdeauna!» Şi ochii voştri vor vedea şi veţi zice: «Mărit este Yahve dincolo de hotarul lui Israel!»“

Profetul abordează apoi un cerc mai restrâns. „Un fiu onorează pe tatăl său şi un slujitor pe stăpânul său. Dacă deci Eu sunt Tată, unde este onoarea Mea? Şi dacă sunt Domn, unde este temerea de Mine? zice Yahve al oştirilor către voi, preoţilor, care disprețuiți Numele Meu şi ziceţi: «Cu ce am disprețuit Numele Tău?»“ Cu cât este mai înaltă poziția, cu atât mai mare este pericolul pentru suflet când nu îl are înaintea lui pe Dumnezeu. Nu numai că a păcătui este mult mai grav pentru poziții mai înalte, ci și cei în poziții înalte sunt mai expuși să păcătuiască. Un preot trebuie să umble prin lume nu numai potrivit cu ceea ce se cuvine pentru un om care nu intră în sanctuar, ci ca unul care intră în sanctuar. Preotul era mult mai consacrat decât un israelit de rând, iar obișnuința de a fi în prezența lui Dumnezeu, dacă nu este păstrată teama de El, poate ajunge vecină cu disprețul. „Dacă sunt Domn, unde este temerea de Mine? zice Yahve al oştirilor către voi, preoţilor, care disprețuiți Numele Meu şi ziceţi: «Cu ce am disprețuit Numele Tău?»“ Conștiința împietrită se formează acolo unde s-a ajuns la obiceiul de a

nu fi atent la relația cu Dumnezeu în timp ce oamenii păstrează aparențele, acei oameni ajungând complet insensibili. „Voi aduceţi pâine întinată pe altarul Meu şi ziceţi: «Prin ce Te-am întinat?» Prin aceea că ziceţi: «Masa lui Yahve este de dispreţuit!»“

Aceasta Îl ofensa profund pe Dumnezeu, indiferent cum ar fi încercat ei să se scuze. Acesta este acum un aspect grav pentru un creștin: omul admite în închinare ceea ce nicăieri altundeva nu ar putea suferi. Mulți care sunt destul de critici când este vorba de predici nu se preocupă mai deloc de rugăciuni, nu sunt interesați de ele și ar renunța la rugăciune. Ei deseori suportă slujba numai de dragul predicii. Aceasta este ceva grav dacă ne amintim ce trebuie să fie închinarea, și nu vorbesc despre un caz imaginar. Nimic nu trădează mai mult starea oamenilor decât rugăciunile lor, cântările lor și, în general, închinarea lor. De aceea, forma obișnuită a rugăciunilor și a cântărilor, fiind ceva sub standardul unor închinători adevărați, în Duh și în adevăr, este un semn care arată cât de mult au decăzut. Pentru că închinarea trebuie să fie cea mai înaltă expresie a dăruirii spirituale față de Dumnezeu. Dacă ea este autentică, atunci ea se înalță către Dumnezeu prin puterea Duhului Sfânt. O predică este ceva destul de deosebit de rugăciune și își are locul ei și valoarea ei, dar ea se adresează unor oameni care o ascultă. Fără a fi ipocrit în ceea ce privește folosirea termenilor, discursul unei predici se adresează fie celor neconvertiți pentru a le arăta calea mântuirii, fie celor convertiți pentru a-i învăța mai temeinic adevărul lui Dumnezeu, fiind îndreptat deci spre oameni, fie ei convertiți sau neconvertiți, fie adresându-se ambelor categorii, dar cu siguranță îndreptat spre oameni.

Dar este evident că orice se îndreaptă spre Dumnezeu nu se cuvine să fie întinat, nu se cuvine să fie ceea ce știm că este sub nivelul harului și adevărului Său, nici, chiar dacă este ceva adevărat, să fie ceva sub nivelul credinței celor care uc acea închinare. Cu greu se găsește ceva mai de natură să coboare nivelul decât obișnuința ca în închinare să ne mulțumim cu ceea ce nu este lauda pe care inimile se cuvine să o adreseze lui Dumnezeu și cred că nu există domeniu în care până și copiii lui Dumnezeu admit mai multe deficiențe decât acesta.

Mii de creștini știu că aceea ce ei numesc închinare nu este după gândul lui Dumnezeu, dar admit aceasta din motive de-ale lor, nu pentru a-L onora pe Dumnezeu. Uneori se întâmplă așa și când nu există o formă exterioară fixă. Și la cei care sunt liberi în ceea ce privește constrângerile exterioare știm că se poate forma o rânduială prin obiceiuri tradiționale care nu sunt după voia lui Dumnezeu. Nu vă lăsați înșelați de aparențe: rugăciunile care nu sunt scrise pot ofensa la fel de mult ca acelea care sunt scrise. Faptul că rugăciunea este neplanificată nu o face să fie și spirituală: dacă este una rea este cu atât mai rea fiind nescrisă pentru că acela care se roagă este liber, dar rugăciunea este la nivel inferior și proastă. Sigur că nu presupun nimic heterodox, nici ceva rău sub aspect moral, ci mă refer numai la ceea ce se potrivește cuiva care este conștient că este răscumpărat și are Duhul Sfânt locuind în el, făcându-l să fie templul lui Dumnezeu. Aceasta este poziția oricărui creștin și închinarea este adusă în temeiul poziției în care Hristos l-a așezat revelația lui Hristos ca înviat și înălțat la cer.

Să ne gândim, de exemplu, la obiceiul de a aborda pe terenul atotputerniciei lui Dumnezeu sau de a folosi numele Iehova. Cum ar fi posibil ca un creștin care știe ce spune să părăsească poziția de copil al Tatălui sau de membru al trupului lui Hristos? Pot înțelege că cineva ar putea aduce acestea din greșeală, dar întotdeauna va fi o corecție – poate că persoana fiind mai mult sau mai puțin conștientă de scăpare sau poate că Duhul Sfânt îi va da ceva mai bun. Pe de altă parte, cea mai mare neregulă este ca în rugăciune să critici ceea ce au spus alții. Este jalnic să cerni rugăciunile sau închinarea altora când ceea ce se cuvine este să-L lauzi pe Dumnezeu în simplitate. Dar aceasta poate ajunge să fie o datorie necesară unde se arată ceea ce falsifică cele ce s-ar cuveni să se înalțe către Dumnezeu.

Se poate constata o analogie între ceea ce se petrece acum în creștinătate și starea descrisă în Maleahi și sunt deplin convins că, în ansamblu, creștinătatea s-a depărtat mult de Dumnezeu în ultimii ani și că spiritul iudaic (și, de asemenea, și cel al națiunilor) care se atașează de formele exterioare, de splendoarea clădirilor, de muzică și, în general, de tot ce este vizibil s-a dezvoltat mult, încât în creștinătate este o rivalitate și un fel de cursă în acest domeniu. Cei care, nu cu mulți ani înainte, erau remarcabili prin simplitatea lor, și erau mai curând înclinați să suporte comentariile pline de oprobiu ale bisericilor naționale, acum caută să le întreacă în același domeniu. Toate acestea, pentru copiii lui Dumnezeu, prezintă o stare deplorabilă. Nu vorbesc despre oamenii lumii, care nu pot fi criticați pentru că au temple cum le plac lor, fapt pentru care Dumnezeu îi va judeca la urmă, dar noi, fiind copii ai lui Dumnezeu, trebuie să fim preocupați de interesele lui Hristos. Avem interesele legate de iubirea Lui și de gloria Lui, fapt pentru care, în mintea mea, este extrem de grav că starea generală a creștinilor se aseamănă atât de mult cu cea din versetele din Maleahi, pe care le studiem.

O mare parte din neglijență se datorează presupunerii că Dumnezeu nu a lăsat în cuvântul Său nimic bine definit cu privire la multe lucruri pe care ei le consideră exterioare și neesențiale. Dar, chiar având în vedere aceasta, eu tot întreb cum se face că ei sunt atât de infideli poziției în care se plasează și cum își permit să coboare sub ceea ce permite comuniunea cu Dumnezeu și sub ceea ce este potrivit cunoștințelor pe care le au din evanghelie despre închinare – adică tocmai în domeniul în care se cuvine să fim la înălțimea cunoștințelor noastre? Realitatea este că ideea scripturistică despre închinare nu și-a găsit niciodată loc în sufletele lor. De aceea ei au obiceiul de a vorbi despre predicarea evangheliei ca și cum ar fi închinare. Lauda adusă împreună lui Dumnezeu este aproape complet pierdută din vedere, spre deosebire de învățătură și predicare. Apoi oamenii continuă cu rutina lor obișnuită executând același exercițiu al conștiinței ca pentru a-I fi pe plac lui Dumnezeu prin aceasta.

Există o categorie numeroasă de oameni care se strâng ocazional având oarece gânduri cu privire la închinare și care știu și ce nu este închinare, dar care, din nefericire, sunt incoerenți în ceea ce privește evanghelia. Nu ne place să dăm nume, dar este vorba despre cei care sunt numiți înalți ecleziastici [N. tr.) Orig: „high churchmen“], care au idee despre închinare, deși sunt deficitari în ceea ce privește înțelegerea libertății - și vorbesc despre oameni buni, pentru că sunt oameni buni printre ei. Ei au în general concepții rigide despre închinare, mai rigide decât mulți care îi depășesc în cunoștință. Se poate ca standardul lor să fie jos, dar, în măsura lor, ei înțeleg că închinarea este o manifestare a inimii înaintea lui Dumnezeu. Prin urmare, în zelul lor pentru a exprima închinarea, ei tind să desconsidere predicarea. Este evident faptul că înțelepciunea creștină nu desconsideră nici pe una, nici pe cealaltă. Ceea ce se cuvine aici, ca în orice alt domeniu, este să recunoaștem că fiecare cuvânt al lui Dumnezeu își are rostul lui și să nu confundăm lucruri diferite. Un suflet care nu este liber nu poate aduce închinare în puterea Duhului Sfânt.

Dar sunt inconsistențe curioase pe care le întâlnim chiar printre creștinii adevărați. Deseori unii se împiedică de dificultăți care par atât de mari și insurmontabile. Ceea ce îi oprește deseori pe oamenii evlavioși este ideea lor de a face fapte bune. Nu cunosc vreo piedică mai mare, nici ceva mai rău în fapt, decât faptul că ei permit ca dorința lor de a face bine – mai ales în ceea ce oamenii consideră a fi o sferă largă – să îi încurce în lucrarea lor pentru Domnul și să îi împiedice să fie fideli în ceea ce cunosc. Starea sufletului înaintea lui Dumnezeu, indiferent de poziție, depinde mult de duhul de închinare.

În cazul unora ca Samuel Rutherford, care se arată a fi dedicat și temător de Dumnezeu atât în ton cât și în duh, cred că era o mișcare de inimă care răspundea harului lui Hristos, a cărui glorie personală îi era scumpă. Și aceasta se îmbina cu purtarea lui și cu tot felul de slujiri pe care le făcea, deși nu cunoștea moartea creștinului față de lege și era robit greu sub aspectul expresiei închinării. Așa se face că. din când în când, vedem suflete evlavioase care simt profund cine este Hristos și ce dă El sufletului care se manifestă în închinare – cum putem recunoaște la Rutherford, deși în controverse uneori el era extrem de sever. Ca mulți oameni blânzi pe care se poate să-i fi cunoscut, el îi speria pe opozanții săi administrându-le lovituri foarte dure. Când vedem cu câtă pasiune și cât de tranșant apără el presbiterianismul sau legalismul ne este greu să credem că același om a scris acele scrisori care îi încântă pe toți cei care Îl iubesc pe Mântuitorul. Dar, când privim mai îndeaproape constatăm că, sub aspect doctrinar, el era la fel de rece ca și Calvin, el diferind de alți tovarăși ai lui prin aceea că avea puterea de a exprima bucuria pe care inima lui și-o găsea în iubirea lui Hristos.

Acest ton spiritual nu atrage niciodată, și așa este și drept deoarece este nevoie de mult mai mult pentru ca un suflet să poată fi așezat pe temelia solidă a închinării creștine. Pentru aceasta este nevoie și de altceva în afară de credința vie care lucrează în dragoste, care este aprinsă de cunoașterea lui Hristos dată de Duhul Sfânt. Avem nevoie să fim conștienți de libertatea deplină prin Hristos, Domnul nostru – eliberare de carne, de lume, de sub lege și de orice s-ar interpune între suflet și Dumnezeu. Nu vorbesc acum despre puterea care, în această privință, ca și în toate celelalte, este prin Duhul Sfânt, ci de o stare care reprezintă o condiție necesară. Faptul că aceasta este o chestiune extrem de importantă nu va fi pus la îndoială de cei care îi iubesc pe sfinții lui Dumnezeu de dragul lui Hristos și care doresc ca El să fie onorat prin ei și de ei. Aceasta este primul lucru pe care trebuie să-l urmărim noi în legătură cu frații noștri, indiferent unde ar fi ei. Niciodată nu trebuie să presupunem că aceasta este de la sine. Mulți creștini cunosc destul de bine cuvântul profetic și adevărul în general, dar sunt departe de a fi conștienți că sunt morți și de a-I sluji lui Dumnezeu ca fiind așa. Nu trebuie să ne pripim să considerăm că, în mod automat, credincioșii adevărați sunt pe deplin luminați în legătură cu sufletele lor în această privință. Același principiu se plică, desigur, și la cunoștința despre poziția ecleziastică și guvernare. Nici în această privință nu rezultă că adevărul despre biserică, deși este un adevăr distinct, este mai strâns legat de suflet decât profeția. Dar se cuvine ca noi să prezentăm tot harul eliberator al evangheliei oricărui suflet convertit, chiar dacă aceia cu care ne întâlnim Îl urmează demult pe Domnul, și se cuvine să căutăm să aflăm dacă ei sunt cu conștiința luminată înaintea lui Dumnezeu și eliberați de orice duh de robie, deoarece, dacă lipsește aceasta nu se poate să nu ajungă rapid la poticneli și dificultăți, prin care ziua încercării îi va răsturna pe cei care nu sunt bine întemeiați, care le vor aduce suferințe sufletești.

Vom vedea ce gândește Yahve despre nesocotirea numelui Său și de desconsiderarea închinării aduse Lui. „Şi când aduceţi pe cea oarbă ca jertfă, nu este rău?“ În scurt timp aceasta a ajuns, în Israel, să ia forma a ceea ce pângărea cu adevărat. „«Şi când aduceţi pe cea şchioapă şi bolnavă, nu este rău? Ia du-o guvernatorului tău: îi vei fi tu plăcut? sau te va primi el?» zice Yahve al oştirilor. «Şi acum deci rugaţi pe Dumnezeu ca să Se îndure de noi. Aceasta a fost din mâna voastră; va primi El pe vreunul din voi?» zice Yahve al oştirilor «Cine este între voi care măcar uşile să le închidă?»“ Și nu este oare iubirea de mamona plaga cunoscută și mărturisită a creștinătății?

Ajungem apoi la următoarea rădăcină a răului – egoismul feroce, pe care Dumnezeu îl scoate în evidență prin profet. „Şi voi n-aţi aprinde foc în zadar pe altarul Meu! N-am plăcere de voi, zice Yahve al oştirilor, nici nu voi primi un dar de mâncare din mâna voastră“. Dar acest lucru, adică judecata răului lor moral, introduce, ca întotdeauna în profeții, ceea ce va face Dumnezeu cu puterea Lui, fiind plin de har, pentru că El spune: „De la răsăritul soarelui chiar până la apusul lui, Numele Meu va fi mare printre naţiuni“. Pentru că Israel profana și făcea de ocară închinarea către El, Yahve se îngrijește de această problemă și declară că avea să facă numele Său să fie mare printre națiuni, printre aceia pe care iudeii îi disprețuiau, și aceasta peste tot, până la cele mai îndepărtate insule, care vor aștepta legea Lui. Înțeleg că aceasta este o promisiune care nu s-a împlinit încă. Mulți o aplică (și aceasta ar fi admisibil în principiu) la ceea ce se întâmplă în prezent sub evanghelie, dar, la o cercetare mai atentă, este evident că pasajul se referă la ziua mileniului. „Şi în orice loc se va aduce tămâie Numelui Meu şi un dar de mâncare curat“. Aceasta este o profeție instructivă și interesantă, care dovedește că, în timp ce la Ierusalim va fi templul metropolitan pentru închinarea tuturor națiunilor, acesta nu va exclude nicidecum alte locuri de închinare printre națiuni.

Rezultă că printre toate națiunile va fi o mărturie universală pentru Dumnezeul adevărat și putem înțelege cât de bine va fi aceasta și cât de potrivit va fi în acea epocă nouă. Deși nu mă îndoiesc că Dumnezeu va oferi mijloace mai bune pentru deplasare la Ierusalim decât orice a inventat omul, atunci s-ar simți o lipsă dacă închinarea către Dumnezeu s-ar aduce într-un singur centru. Acum, sub evanghelie, harul s-a îndreptat spre națiuni, dar atunci, deși Dumnezeu Își manifestă gloria Sa sub alte forme, El nu va renunța nici măcar la cel mai mic detaliu. În creștinism nu este cunoscută exclusivitatea evreului deoarece harul îl pune acum pe credincios în relație cu cerul. În viitor, împărăția lui Dumnezeu va stăpâni în mod vizibil pământul la fel ca și cerul, iar evreii și națiunile se vor binecuvânta de recunoaștere și de binecuvântare, fiecare la locul lui de pe pământ, Israel având o poziție de apropiere deosebită, dar națiunile închinându-se pretutindeni; pentru că Yahve va fi împărat pe tot pământul și va fi un Yahve și numele Lui va vi unul. Astfel, evreul nu va fi înlocuit sub vreo formă, nici nu va înlocui el cumva pe alții, ci Yahve, cu bunătatea Lui, se va îndrepta către toate națiunile în timp ce muntele casei Sale va fi cel mai înălțat dintre munți și toate națiunile vor curge spre el. Despre această zi viitoare vorbește Maleahi.

„În orice loc se va aduce tămâie Numelui Meu şi un dar de mâncare curat“ – aceasta în contrast cu cele întinate pe care le aduceau atunci preoții lui Israel. Nu văd nici un motiv ca termenii legați de jertfe să fie transferați de la obiectele lor originale și ceremoniile lor în domeniul strict spiritual, așa cum se face acum (Evr. 13, 1 Pet. 2). Ultimele capitole din Ezechiel, care se referă în mod clar la viitor și nu la timpul nostru, nici la poziția noastră, sunt mult prea explicite pentru a fi anulate prin explicații, dacă preferăm autoritatea Scripturii și nu gândurile și dorințele oamenilor. Avem cele mai clare dovezi cu putință că atunci jertfele vor fi materiale, deși, fără-ndoială, ele vor fi aduse având înțelegerea că sunt memoriale ale marii jertfe și aceasta va fi când binecuvântările date națiunilor nu vor mai fi un reproș pentru Israel, cum sunt acum, ci vor fi o viață dată celor morți din întreaga lume. Trebuie să acceptăm ambele aspecte, fiecare la locul lui, acestea fiind descoperite și prezentate în contrast de Duhul Sfânt în Romani 11. Nu este vorba deci numai de o interpretare a Vechiului Testament, ci de a crede interpretarea pe care o dă cu toată autoritatea marele apostol al națiunilor.

Fără nici un dubiu, romano-catolicii folosesc pasajul în modul cel mai pueril cu putință și aceasta cu atât mai mult cu cât pretind că mesa este mărturia sacrificiului lui Hristos, unde vărsarea sângelui este necesară. Dar ceea ce, în mintea mea, este cel mai dureros este sărăcia de care dau dovadă învățătorii protestanți, care dau acestui pasaj aceeași aplicație ca și romano-catolicii în loc să mărturisească închinarea în duh și în adevăr pentru creștin, iar pentru evrei și națiuni reluarea ceremoniilor tămâii și a jertfelor în epoca viitoare. Astfel, mie mi se pare că este un fapt sigur că, pe lângă marele centru al închinării pe pământ, care va fi la Ierusalim, jertfe literale (și din Ezechiel am putea adăuga și alte lucruri) vor fi aduse de națiuni în orice loc. Comparați și cu Țefania 2.11 pentru ultimul aspect și cu Isaia 56.6-8 pentru cel anterior. Ambele sunt în exclusivitate pentru lumea care va veni și pentru acea epocă viitoare și, cu cât ne gândim mai bine, cu atât ni se pare mai puțin de

mirare și simțim cât de important este aceasta, dacă mințile noastre nu au prejudecăți și tremurăm înaintea cuvântului lui Dumnezeu. În perioada mileniului va fi mărturie universală pentru numele lui Yahve și nu numai mărturie, ci vor fi aduse și jertfe – aceste vor fi caracteristici specifice acelei perioade. Se poate să fie o gradație a rezultatelor, după cum este și clar că cea mai strălucită manifestare de pe pământ va fi la Ierusalim. Israel va fi cercul cel mai apropiat de pe pământ, dar aceasta nu va însemna excluderea închinării divine aduse în alte locuri printre națiuni. „Numele Meu va fi mare printre naţiuni“.

Evreul având o inimă nouă se va bucura de îndurarea lui Dumnezeu care se revarsă spre națiuni și va chema toate țările să strige de bucurie înaintea lui Yahve și îi va invita pe vechii lor vrăjmași să intre pe porțile Lui cu mulțumiri și în curțile Lui cu laude și, chiar înainte ca binecuvântarea să fie deplin stabilită pe pământ, ei se vor ruga ca harul lui Dumnezeu să strălucească și peste națiuni, ca, pe tot pământul, calea Lui să le fie cunoscută oamenilor și mântuirea Lui să fie cunoscută printre toate națiunile. Ce schimbare profundă va fi când vechea îngustime va ceda în fața harului și evreul se va bucura că toate națiunile vot curge spre Ierusalim! Nu am uitat cum l-au ascultat pe Pavel până ce le-a spus că Domnul l-a trimis departe de Ierusalim, la națiuni: aceasta era ceva insuportabil pentru mândria lor şi invidia lor și au strigat că nu se cuvenea ca un asemenea om să mai trăiască, dar în acea zi nu vor mai fi Sauli ci vor fi Paveli. Mulți Psalmi sunt pătrunși de duhul cel nou care va însufleți generația care va veni, dar acum aceasta este fără efect din cauza orbirii lor și a împietririi necredinței, dar atunci aceste cuvinte se vor arăta a fi pline de viață și de putere.

Ceea ce conduce la dificultăți nu este ambiguitatea scripturii deoarece, dimpotrivă, limbajul ei este clar și precis, ci problemele se datorează obiceiului de a recurge la procedeul numit „spiritualizare“, care a s-a înrădăcinat adânc în creștinătate din zilele lui Origen printre greci și ale lui Ieronim printre latini, deși el a lucrat în mod subtil chiar din primele zile, când a intrat mereu în coliziune cu apostolul Pavel. A nu reține că Israel va avea gloria pământească, și că aceasta este speranța lor în legătură cu Mesia și legământul cel nou, subminează invariabil creștinismul și biserica, care prosperă numai în măsura în care rămâne strâns lipită de Hristos și unită ci El în locurile cerești. Pericolul ca națiunile să se creadă înțelepte în îngâmfarea lor și să uite că ramurile firești au fost, în parte, rupte pentru o vreme din măslinul lor este prezentat clar în Romani 11. Țineți cu tărie gloria cerească pe care o avem cu Hristos cel mort, înviat și glorificat și susțineți promisiunile de supremație pământească pentru Israel, care nu va domni împreună cu El sus, ci va fi sub domnia Lui când El Se va arăta din nou în glorie, în calitate de Cap al tuturor lucrurilor, atât al celor din cer cât și al celor de pe pământ, și nimeni nu-i va contesta acest titlu.

Pentru cei cerești (cei care, prin Duhul Sfânt trimis pe pământ, sunt una cu Hristos, care este la dreapta lui Dumnezeu ca mare preot, care a trecut prin perdeaua din lăuntru), jertfele pământești, tămâia, preoția și sanctuarul sunt de domeniul trecutului și nu se potrivesc cu poziția lor și cu relațiile în care sunt ei. Dar lucrurile vor fi altfel cu poporul pământesc sau cu națiunile, care vor fi binecuvântate în perioada când gloria Lui va fi văzută, în acea zi care se apropie. Teologii pot dogmatiza în mod abstract, iar discipolii lor pot disprețui pe cei care primesc ceea ce nu se potrivește cu tradițiile lor sau cu înțelegerile lor, dar cuvântul lui Dumnezeu este atât de explicit, încât un om evlavios și smerit, chiar având puține cunoștințe, ar ezita să respingă ceea ce este atât de clar revelat cu privire la ce va fi pe pământ când zilele cerești vor străluci asupra lui și nu va respinge cuvântul numai pentru că nu se potrivește sistemului său religios – principiul raționalismului, deși el este des întâlnit la cei care se laudă că sunt în cea mai clară opoziție față de acel sistem.

În ceea ce privește reînființarea unui mare templu central pe pământ, a unei preoții dintre oameni, cu jertfe și toate celelalte particularități ale unei religii rituale, gândesc că sfârșitul cărții Ezechiel arată aceasta în mod de necontestat. Cunosc faptul că marea majoritate a protestanților se opune unei asemenea idei, ca și cea mai puțin inteligentă parte a partidelor bisericii înalte și a bisericii smerite. Și nu există printre ei alții care să fie mai oripilați de aceasta decât Societatea Prietenilor [N. tr.) Orig. „Society of Friends“ – se referă la quakeri]. Permiteți-mi să spun că odată am aruncat o privire peste o recenzie făcută de ei asupra uneia dintre cărțile mele, în care scriitorul mă aproba destul de mult în alte privințe, dar pare că socotea că restaurarea teocrației în Israel este o nebunie, ca Israelul convertit să aibă din nou preoți și jertfe. Și aceasta nu apare numai într-un singur fragment din Scriptură, ci Psalmii și profeții abundă în anticipări ale epocii celei noi, când templul și slujbele și preoția vor fi spre lauda lui Yahve – e drept că acestea vor fi așezate pe baze noi, dar vor fi în general asemănătoare. În ceea ce privește Ezechiel 40 – 48, dovezile sunt atât de puternice încât până și Dr. Henderson, care a fost instruit în școala cea mai ostilă față de nonconformiști, cea a congregaționaliștilor, a fost obligat să admită că, în ceea ce privește templul și rânduielile lui, viziunea trebuie interpretată în mod literal, deși el caută să dea semnificații simbolice altor părți ale profeției. Este clar că aceasta este inconsistența unui interpret constrâns și că viziunea este omogenă. Orașul, împărțirea semințiilor, apele vindecătoare și revenirea gloriei heruvimilor, toate împreună indică nu o copiere imperfectă, numai a unor aspecte ale templului în starea de după captivitate, ci o reînnoire glorioasă, un timp al restaurării tuturor lucrurilor, despre care vorbesc toți sfinții profeți de la începutul lumii.

În această privință, după cum cunoașteți, cei numiți părinții bisericii au greșit cel mai grav, și au greșit chiar și cei care așteptau venirea Domnului și împărăția Lui pe pământ. Din câte îmi amintesc eu (și prietenul meu Dr. D Brown a dovedit aceasta), nici unul dintre ei nu a mărturisit restaurarea viitoare a lui Israel în țara făgăduinței. Dimpotrivă, ei îmbrățișau eroarea și mai mare că sfinții înviați vor fi în Ierusalimul pământesc: așa de ignoranți erau cei mai buni dintre ei, căzând de acord să confunde speranțele deosebite ale lui Israel și ale bisericii. Așa de rapid s-au îndepărtat creștinii de la început chiar de cele mai clare fapte din profeții. Chiar mai înainte de aceasta ei au pierdut din vedere relația noastră cerească cu Hristos și adevărul capital despre prezența Duhului pe pământ și despre lucrarea Lui în adunare. Rezultatul a fost că atunci s-a împlinit planul catastrofal de a trata biserica în mod sistematic ca un fel de Israel îmbunătățit. Păstrați cu simplitate și fermitate credința în restaurarea literală a lui Israel ca fiind ceva deosebit de creștinism și aveți o întăritură de apărare împotriva pseudo-spiritualismului, o temelie care, dacă este folosită în mod potrivit, ne ajută să înțelegem privilegiile noastre cerești deosebite. Părinții au gândit că, în timpul mileniului, Ierusalimul va fi cetatea sfinților cerești, că evreii vor fi, de fapt, creștini și că toți vor fi laolaltă, înviați și ridicați, domnind în glorie. Se mai miră cineva că oameni ca Sr. B. s declară contra unui asemenea amestec nepotrivit de lucruri cerești și pământești? Cu toate acestea, nu există nici un motiv valabil pentru a nega, așa cum face el, faptul că venirea lui Hristos precedă mileniul, după cum nu este potrivit să anulezi prin explicații restaurarea lui Israel în țara lor, care este conform profețiilor și Romani 11, așa cum face prietenul lui, Dr. Fairbairn.

Scriptura ne arată că ambele Îl au drept cap pe Hristos (Efeseni 1.10), partea cerească fiind deosebită de cea pământească, în una fiind sfinții glorificați, iar în cealaltă fiind evreii și națiunile, toate fiind sub Isus ca Domn, Mirele înviat al bisericii. Să amesteci lucrurile este o eroare gravă. Este oare mai puțin grav a nega vreunul din aceste aspecte numai pentru că oameni ignoranți au făcut această confuzie? Trebuie să observăm că, în Ezechiel vedem un templu și o cetate pentru un popor pământesc. Este un fapt remarcabil că, spre deosebire de aceasta, despre mireasă, soția Mielului (adică biserica sau cetatea cerească despre care vorbește Ioan), se spune că nu era nici un templu. Astfel, deosebirea se păstrează chiar și în glorie. Acolo unde este un templu pe pământ este și o preoție, iar dacă este o preoție, cu greu i-am putea

vedea un rost dacă nu sunt jertfe. La noi este o preoție spirituală, care merge împreună cu jertfe spirituale (comparați Evrei 10-13 și 1 Petru 2.5). Iar Scriptura nu ne lasă să deducem dacă sunt preoți aaronici și daruri și jertfe sau nu, deoarece aceasta este afirmat clar și descris în detaliu (comparați Ps. 96.8; Ps. 115.10; Ps. 118.26-27; Ps. 132.13-18; Isa. 60.6-7, 13; Isa. 66.21; Ier. 33.18; Ezec. 43-46; Zah, 14.16-21).

Principala cauză a dificultăților este sistemul care presupune că starea finală a pământului este creștinismul și că mărturia va fi ca acum până ce tot pământul va fi convertit, evreii urmând să fie aduși în final alături de ceilalți. Altfel stau lucrurile cu aceia care cred că va urma o altă epocă, caracterizată de mântuirea lui Israel ca atare, când vor fi binecuvântate și națiunile, dar fără a fi uniți într-un singur trup, cum știm acum, ci evreii în țara lor, având templul și ritualurile lui și toate națiunile venind acolo an de an, dar aducând închinare fiecare în locul lui, și aceasta va fi cu voia lui Dumnezeu. Când este privită restaurarea națională a poporului din vechime este greu să mai negi că vor avea preoții lor, sanctuarul, tămâia și jertfele. Mai mult, aflăm că, după cum au fost unele schimbări în templul lui Solomon, așa va fi, numai că într-un mod mult mai strălucit, în ziua viitoare. Nu se spune absolut nimic despre Cincizecime, dar vedem că Sărbătoarea corturilor este ținută în mod deosebit, și atunci națiunile vin să se închine lui Yahve. Nimeni nu trebuie să se teamă că toate acestea ar afecta cumva valoare jertfei lui Hristos: ne putem încrede în Dumnezeu și în cuvântul Său că nimic nu va dezonora ispășirea atât de eficace înfăptuită. Presupun că jertfele vor avea un caracter de memorial și nimic mai mult. În acele zile nici un israelit nu se va folosi de formă spre a desconsidera spiritul. Toți vor ști că acele sacrificii nu sunt eficace în sine, după cum recunoaștem noi că este situația cu botezul și cu Cina Domnului. Așa va fi și cu Israel atunci. Ne este revelat faptul că ei vor aduce sacrificii, deci ei vor avea din nou preoți pe pământ. Este bine să înțelegem că aceasta nu va afecta în nici un fel faptul că ei se bazează pe Hristos, dar, fie că înțelegem aceasta, fie că nu, trebuie să credem aceasta și nu să căutăm să o desființăm prin explicații. Sfinții de după răscumpărare vor fi în cer; la fel și sfinții Vechiului Testament înviați dintre morți, dar pe pământ va fi Israelul convertit în acele zile, nu în trupuri schimbate, ci vor fi și națiunile, nu având exact aceleași privilegii, deoarece Israel va avea atunci o poziție superioară, dar vor fi și ele binecuvântate din belșug de Yahve Mesia. Din vreme ce este o stare destul de diferită de cea din creștinism, vor fi două poziții deosebite, una cerească și una pământească, în loc să fie o singură poziție, ca acum.

În ceea ce privește detaliile legate de jertfele pe care Israel le va aduce în viitor, nu ar trebui să ne așteptăm ca ele să fie prezentate peste tot, ci este suficient că Dumnezeu a găsit potrivit să dea detalii exacte și clare într-o singură predicție. Indiferent ce s-ar spune despre obscuritate în legătură cu alte texte, nu se poate spune că Ezechiel 43.18, 44.15, 46.15-25 și capitolul 46 lasă loc la vreo îndoială cu privire la vărsarea sângelui sacrificiilor și le aducerea jertfelor pe altarul lui Yahve. În afară de ceea ce am spus deja aș remarca faptul că aplicația papistașă pentru Maleahi 1.10 constituie o dovadă izbitoare cât de mare este răul așa-zisei „spiritualizări“ a Scripturii. Din aceasta ei extrag mesa, după cum este un fapt binecunoscut, concepând că aceasta este oferirea ostiei transformate în trupul lui Hristos. Aceasta nu ar avea putere dacă nu ar fi eroarea predominantă printre protestanți că aceasta ar fi o chestiune care ține de biserică, eroare care provine de la părinții bisericii. În aceasta, ca și în alte privințe, papistașii au preluat greșelile scriitorilor timpurii și le-au prelucrat pentru a construi un sistem și mai fatal, pe când protestanții s-au curățit numai parțial de corupția generală care a apărut la început și nu sunt deloc o mărturie nici pentru autoritatea cuvântului, nici pentru puterea Duhului Sfânt.

„Dar voi îl profanaţi prin aceea că ziceţi: «Masa lui Yahve este întinată»“. Așa își reia Yahve mustrarea, după ce a prezentat promisiunea strălucită a închinării națiunilor în timpul mileniului. „Şi ziceţi: «Iată, ce osteneală zadarnică!» şi aţi dispreţuit-o, zice Yahve oştirilor, şi aţi adus ce era sfâşiat şi pe cea şchioapă şi pe cea bolnavă; aşa aduceţi voi darul de mâncare! Să primesc Eu aceasta din mâna voastră? zice Yahve. Da, blestemat fie înşelătorul care are în turma sa o parte bărbătească şi face o promisiune şi jertfeşte Domnului ce este stricat! Pentru că Eu sunt un împărat mare, zice Yahve al oştirilor, şi Numele Meu este înfricoşător printre naţiuni“.

Aceasta conduce la alte chemări, toate având-i în vedere în mod special pe preoți. „Ca poporul, așa și preotul“ (v. Osea 4.9). Dacă poporul era rău, preoții erau și mai răi, cum este cazul de obicei. „Şi acum voi, preoţilor, porunca aceasta este pentru voi ... dacă nu veţi pune la inimă ... “. Ei nu numai că greșeau, ci conștiința lor era insensibilă. „Iată, voi mustra sămânţa voastră şi voi presăra balegă pe feţele voastre, balega sărbătorilor voastre; şi veţi fi luaţi cu ea!“ Yahve vorbește cu cel mai profund dispreț despre starea în care urma să îi aducă în urma pedepsei pentru infidelitatea lor. „Şi veţi cunoaşte că Eu v-am trimis porunca aceasta, pentru ca legământul Meu să fie cu Levi, zice Yahve al oştirilor“. Levi este introdus în mod special datorită fidelității manifestate cu ocazia crizei cu vițelul de aur, în contrast cu comportamentul celui care s-ar fi cuvenit să fie cel mai atent față de gloria lui Yahve, ca Aaron, marele preot. „Legământul Meu cu el era de viaţă şi de pace. Şi le-am dat lui ca să se teamă; şi el s-a temut de Mine“. Yahve privește în urmă la timpul când Levi s-a consacrat pentru slujire cu prețul oricăror considerente omenești, în contrast cu răzbunarea cruntă la care a recurs pentru sora lui batjocorită. Aici vedem din nou cum Domnul merge la sursa lucrurilor, ca în Maleahi 1. Astfel, i-a luat pe Esau și pe Iacov la început și a judecat la urmă. El Se pronunță asupra lui Levi și a preoților. „Legea adevărului era în gura lui şi nedreptate nu s-a găsit pe buzele lui; el a umblat cu Mine în pace şi dreptate şi a întors pe mulţi de la nelegiuire. Pentru că buzele preotului trebuie să păstreze cunoştinţa şi din gura lui se aşteaptă legea, pentru că el este solul lui Yahve al oştirilor“. Urmează apoi evaluarea Lui solemnă: „Dar voi v-aţi abătut din cale; i-aţi făcut pe mulţi să se poticnească de lege. Aţi stricat legământul lui Levi, zice Yahve al oştirilor. Şi v-am făcut şi Eu de dispreţuit şi înjosiţi înaintea întregului popor, pentru că n-aţi păzit căile Mele, ci aţi fost părtinitori în administrarea legii“.

Din vreme ce sanctuarul era pângărit și tot așa și cei care slujeau acolo și jertfele, mai departe vom vedea că și viața socială a lui Israel avea de suferit. Există o legătură profundă între o religie falsă sau o non-religie și căile practice ale poporului. „Nu avem toţi un singur Tată? Nu ne-a creat un singur Dumnezeu? De ce ne purtăm cu necredincioşie fiecare împotriva fratelui său, profanând legământul părinţilor noştri? Iuda s-a purtat cu necredincioşie şi o urâciune se comite în Israel şi în Ierusalim, pentru că Iuda a profanat locaşul sfânt al Domnului, pe care El l-a iubit, şi s-a căsătorit cu fiica unui dumnezeu străin“. Astfel, deși nu erau idolatri au intrat în cea mai apropiată relație de viață cu păgânii. „Yahve va nimici din corturile lui Iacov pe omul care face aceasta, pe cel care strigă şi pe cel care răspunde şi pe cel care aduce un dar de mâncare lui Yahve al oştirilor. Şi acesta este un alt lucru pe care îl faceţi: voi acoperiţi altarul lui Yahve cu lacrimi, cu plâns şi cu suspine, încât El nu Se mai uită la darul de mâncare şi nu-l primeşte cu satisfacţie din mâna voastră“. Profetul descrie plânsul femeilor iudeilor care erau repudiate din cauza păgânelor pe care le alegeau ei. Aceeași stare este în Ezra și, mai ales, în Neemia. Inima poporului era bolnavă, într-adevăr, mult mai bolnavă decât în zile de mai înainte, când îi acuza Isaia de aceasta.

Și insensibilitatea lor morală era tot mai gravă. „Totuşi ziceţi: «De ce?»“ Ei nu puteau înțelege de ce erau condamnați. „Pentru că Yahve a fost martor între tine şi soţia tinereţii tale, faţă de care te-ai purtat cu necredincioşie, deşi ea este tovarăşa ta şi soţia legământului tău“. Amândoi erau așezați pe aceeași bază înaintea lui Dumnezeu. „Şi nu Unul singur i-a făcut? Şi rămăşiţa Duhului era a Sa. Şi de ce Unul singur? El căuta o sămânţă a lui Dumnezeu. Deci luaţi seama la duhul vostru; şi nimeni să nu se poarte cu necredincioşie faţă de soţia tinereţii lui. Pentru că Eu urăsc despărţirea, zice Yahve Dumnezeul lui Israel“. Cât de mult se înstrăinaseră ei de gândurile și căile lui Dumnezeu! Totul era numai eul

lor. Uşurătatea cu care divorțau ajunsese la culme printre iudei, chiar în rămășiță. „Și el își acoperă cu violenţă haina, zice Yahve al oştirilor; deci luaţi seama la duhul vostru, ca să nu vă purtaţi cu necredincioşie“.

Astfel, dacă primul capitol privește mai mult viața lor religioasă, cel de-al doilea capitol, sau cel puțin o parte a lui, se ocupă de viața lor socială și în ambele domenii vedem falimentul total și împietrirea inimii față de Dumnezeu. Totuși este bine să observăm cum Domnul leagă împreună cele două aspecte – cel social și cel religios. El pornește de la rădăcină. Dacă sufletul nu este drept înaintea lui Dumnezeu atunci nu prea mai există speranță pentru om nici chiar în cele mai apropiate relații din această viață.

Aungem la Maleahi 3, care continuă până la sfârșit, capitolul al treilea și al patrulea formând un întreg, cel de-al patrulea capitol fiind mai curând o subdiviziune decât un capitol de sine stătător - și în ebraică chiar așa se și prezintă. În ultimul verset din capitolul al doilea vedem că este prezentat ceea ce introduce ziua lui Yahve, astfel că acest verset parcă ar fi mai potrivit să fie primul din capitolul al treliea. „Voi L-aţi obosit pe Yahve cu vorbele voastre şi ziceţi: «Cu ce L-am obosit?» Prin aceea că ziceţi: «Oricine face rău este bun în ochii lui Yahve şi în ei Îşi găseşte plăcerea»; sau: «Unde este Dumnezeul judecăţii?»“ Se plângea cineva că răul prospera? Urmează răspunsul: „Iată, trimit pe solul Meu“. Ceea ce vedem aici este mai curând o introducere. „Și el va pregăti calea înaintea Mea. Şi Domnul pe care-L căutaţi va veni deodată la templul Său“. Acum este mai mult decât un sol: este Mesia Însuși. „Și Îngerul legământului în Care găsiţi plăcere: «Iată, vine,» zice Yahve oştirilor. Dar cine va putea îndura ziua venirii Lui şi cine va sta în picioare când Se va arăta El? Pentru că El va fi ca focul topitorului şi ca leşia albitorilor; şi El va şedea ca acela care topeşte şi purifică argintul; şi va purifica pe fiii lui Levi (deci începând cu ceea ce avea cea mai mare nevoie de curățire și ceea ce era cel mai aproape de Domnul) şi-i va curăţi ca aurul şi argintul, şi vor aduce lui Yahve un dar de mâncare în dreptate Atunci darul de mâncare al lui Iuda şi al Ierusalimului Îi va fi plăcut lui Yahve, ca în zilele din vechime şi ca în anii de mai înainte“. Provocarea din Maleahi 2.17 primește răspunsul Dumnezeului judecății. Creștinismul ni-L prezintă pe Hristos suferind judecata pentru noi, consecința acestei judecăți fiind harul desăvârșit adus credinciosului, numai că acela care este astfel primit prin har intră sub guvernarea lui Dumnezeu în ceea ce privește viața lui de zi cu zi pe pământ. De aceea este nevoie de răbdare din partea lui Dumnezeu, iar omul trebuie să crească veghind, rugându-se și judecându-se pe sine și este nevoie și ca Tatăl să aplice pedepse și, mai presus de orice, este necesară preoția lui Hristos. Dar aceasta presupune ca sufletul să fie asigurat că este îndreptățit, că Hristos este îndreptățirea lui. Apoi el trebuie să umble potrivit acestei poziții și este sub guvernarea morală a lui Dumnezeu. Iar aceasta este ceva diferit de ceea ce ne este prezentat aici, unde puterea manifestată public vine odată cu îndreptățirea.

După cum știm, Ioan Botezătorul a fost o împlinire în trecut a solului, iar profetul Ilie pare a fi acela care va aduce, în ziua viitoare, împlinirea completă. De ce să căutăm alt sens pentru aceste lucruri? Să primim cu simplitate cuvântul lui Dumnezeu. Suntem foarte fertili când este să producem dificultăți. Mintea noastră găsește ușor tot felul de piedici pe cale și multe motive să nu creadă ceea ce ni se dă prin revelație. Cred că este clar că Ilie va fi trimis ca profet, dar aceasta nu va fi înainte ca Domnul să vină să ne ia pe noi. Omul face greșeala gravă de a confunda harul cu judecata și prezentul cu viitorul. Aici este vorba despre venirea spre judecată. Domnul a adus harul și va încheia mărturia harului și lucrările harului înainte de a aduce judecata. Venirea Domnului în har este complementul acestei lucrări. El va face lucrarea Lui cea nouă care va avea consecințe eterne, după care va veni o altă eră.

Cred că Maleahi 3 s-a împlinit în acel timp, dar, din vreme ce se aseamănă mult cu ceea ce va face în final Ilie, această lucrare este prezentată într-un mod așa de general. Atunci, prin Maleahi, Duhul lui Dumnezeu îi va prezenta lui Israel venirea Domnului pentru ei. Admitem că a avut loc o împlinire parțială a profeției lui Maleahi atât prin Ioan Botezătorul cât și prin venirea la templu a lui Hristos, dar atunci când ajungem la capitolul al patrulea este evident că este vorba în exclusivitate de viitor. Capitolul al treilea atinge parțial trecutul, dar putem vedea că se oprește și că prima venire a lui Hristos nu a adus împlinirea a tot ce ni se spune aici. „Atunci darul de mâncare al lui Iuda şi al Ierusalimului va fi plăcut lui Yahve, ca în zilele din vechime, şi ca în anii de mai înainte“. Cunoaștem bine cât de departe este aceasta de faptele istorice, „Şi Eu Mă voi apropia de voi la judecată şi voi fi un martor grabnic împotriva vrăjitorilor şi împotriva adulterilor şi împotriva celor care jură fals şi împotriva celor care asupresc pe salariat, în plata lui, pe văduvă şi pe orfan şi pe cei care nedreptăţesc pe străin şi nu se tem de Mine, zice Yahve al oştirilor. Pentru că Eu, Yahve, nu Mă schimb; de aceea voi, fii ai lui Iacov, nu sunteţi nimiciţi de tot. Din zilele părinţilor voştri voi v-aţi abătut de la rânduielile Mele şi nu le-aţi păzit“.

Urmează apoi apelul adresat lor pentru ca să se întoarcă și răspunsul lor răzvrătit: „«În ce fel să ne întoarcem?» Va înşela un om pe Dumnezeu? Totuşi voi Mă înşelaţi şi ziceţi: «În ce Te înşelăm?» În zeciuieli şi în darurile ridicate“. Yahve îi abordează la cel mai jos nivel cu putință. „Sunteţi blestemaţi cu blestem şi pe Mine Mă înşelaţi voi, naţiunea aceasta întreagă! Aduceţi toată zeciuiala în casa vistieriei, ca să fie hrană în casa Mea; şi puneţi-Mă la încercare acum prin aceasta, zice Yahve al oştirilor, dacă nu vă voi deschide ferestrele cerurilor şi nu voi turna peste voi o binecuvântare până nu va mai fi loc pentru ea. Şi voi mustra pentru voi pe cel care mănâncă, şi el nu va distruge roadele pământului vostru, nici viţa voastră nu-şi va lepăda rodul înainte de vreme în câmp, zice Yahve al oştirilor. Şi toate naţiunile vă vor numi fericiţi“. Așa va fi în mileniu: așa Îl vor pune ei la încercare pe Domnul. Ei se vor smeri și se vor încrede în El și toate națiunile îi vor numi binecuvântați. Acum, dimpotrivă: „Cuvintele voastre s-au înăsprit împotriva Mea, zice Yahve. Dar voi ziceţi: «Ce am vorbit noi împotriva Ta?» Voi ziceţi: «În zadar slujeşte cineva lui Dumnezeu; şi ce câştig este să păzim cele de păzit ale Lui şi să umblăm cu jale înaintea lui Yahve al oştirilor? Şi acum îi socotim fericiţi pe cei mândri; da, cei care lucrează răutate sunt zidiţi; da, ei Îl ispitesc pe Dumnezeu şi scapă»“.

Dar răutatea poporului în general este folosită de Dumnezeu pentru a trezi conștiința unora dintre ei. În mijlocul rămășiței care se întorsese erau unii evlavioși. „Atunci [N. a.) Venema ia versetul 16 în contrast cu cel anterior, din vreme ce oamenii evlavioși din vechime sunt plasați în opoziție cu căile rele ale generației actuale. De aceea momentele de timp sunt prezentate în opoziție. Mărturisesc că mie mi se pare ceva mai mult decât îndoielnic deoarece sensul din Biblia engleză, care este ca și al altor versiuni pe care le-am cercetat, pare a fi de preferat.] cei care se temeau de Yahve vorbeau adesea unul cu altul; şi Yahve a luat aminte şi a ascultat; şi o carte de aducere aminte a fost scrisă înaintea Lui pentru cei care se temeau de Yahve şi se gândeau la Numele Lui“. Este clar că, sub aspect spiritual, aceasta se verifică atunci când a venit Hristos. Vedem Ane, Simeoni și păstori care aveau exact aceste sentimente spirituale. Ei puteau comunica și chiar au comunicat cu toți cei care așteptau răscumpărarea Ierusalimului. Și ceea ce a fost atunci va fi valabil din nou, chiar manifestându-se cu mai multă putere, când Domnul va veni și va aduce ziua cea mare și grozavă a lui Yahve.

„Şi ei vor fi ai Mei, o comoară deosebită, zice Yahve al oştirilor, în ziua pe care o pregătesc. Şi-i voi cruţa, cum cruţă un om pe propriul său fiu care-i slujeşte. Şi vă veţi întoarce şi veţi deosebi între cel drept şi cel rău, între cel care-I slujeşte lui Dumnezeu şi cel care nu-I slujeşte“. Evreii înșiși nu se vor baza pe faptul că sunt evrei, ci vor vedea cât de deșartă este o poziție exterioară și vor prețui ceea ce este de la Dumnezeu; vor fi și mai scârbiți de cei care sunt răi pentru că sunt evrei. În urma judecății pe care Dumenzeu o va face la Ierusalim, călcătorii de lege vor fi odioși pentru oricine, după cum vedem la sfârșitul capitolului 66 din Isaia. Dar aici vedem că se manifestă discernământ chiar înainte de a

se împlini judecata. Inima celui drept va ajunge să simtă ce va face Yahve când va judeca.

„Pentru că, iată, vine ziua care va arde ca un cuptor; şi toţi cei mândri şi toţi cei care lucrează răutate vor fi mirişte“. Ce mai contează poziția în care se află mândria și răutatea? Indiferent unde ar fi, ea este urâtă de Dumnezeu, fie că este printre evrei, fie printre națiuni. Se poate ca ea sa fie chiar mai urâcioasă printre evrei. „Și ziua care vine îi va arde, zice Yahve al oştirilor, încât nu le va lăsa nici rădăcină, nici ramură. Şi vouă, care vă temeţi de Numele Meu, vă va răsări Soarele dreptăţii cu vindecarea în aripile Lui“. Nu este luceafărul de dimineață – forma sub care Îl cunoaștem noi pe Isus, pe care Îl așteptăm. Luceafărul de dimineață este, cu siguranță, pentru aceia care privesc spre cer în timpul nopții, iar când Soarele dreptății Își va manifesta forța, oamenii se vor ocupa cu lucrarea Lui pe pământ. Soarele domină ziua. Ziua lui Yahve va fi dominată de Soarele dreptății. Nu poți evita să vezi lumina soarelui dacă nu îți închizi ochii, dar chiar și atunci tot simți lumina lui. Altfel stau lucrurile când este vorba de luceafărul de dimineață: trebuie să-l cauți pe cer când alții dorm. Așa ne arată Duhul lui Dumnezeu că se cuvine să-L așteptăm noi pe Isus. Este o așteptare în exclusivitate cerească și presupune credință, dragoste și speranță în puterea Duhului Sfânt.

Aici este mult mai mult de observat. „Vouă, care vă temeţi de Numele Meu, vă va răsări Soarele dreptăţii cu vindecarea în aripile Lui ; şi veţi ieşi şi veţi zburda ca viţeii de îngrăşat. Şi veţi călca în picioare pe cei răi“. Vedem două aspecte: îndurare pentru cei drepți și judecata celor răi. Aceasta nu se aplică în creștinism deoarece acum oricine este judecat prin crucea lui Hristos și socotit rău până când îl primește pe Isus, după care, indiferent ce va fi fost anterior, oricine este îndreptățit prin credință și apucă o cale cu totul nouă. Dar, în creștinism, nu sunt călcați în picioare cei răi – nu încă -, și nici nu vor fi cât timp va dura era creștină. Aceasta este complet în viitor, când Yahve va relua relațiile cu evreii și va judeca lumea. „Şi veţi călca în picioare pe cei răi, pentru că ei vor fi cenuşă sub tălpile picioarelor voastre în ziua pe care o pregătesc Eu, zice Yahve al oştirilor“.

Urmează două aspecte care prezintă interes. Unul este amintirea legii lui Moise. Ei privesc înapoi și legea este aceea prin care este judecat tot parcursul lor de la început până la sfârșit. Apoi, privind spre viitor: „Iată, Eu vi-l trimit pe profetul Ilie“. Astfel, pentru Israel, legea arată două căi de a judeca în mod corect prezentul – în lumina trecutului și în cea a viitorului. Aceasta cere deci credință pentru a judeca în acord cu Dumnezeu. De aceea, sub aspect moral, Maleahi îl introduce pe dătătorul legii și pe acela care o reinstaurează, cei doi mari stâlpi ei națiunii evreilor, care vestesc calea înaintea lui Yahve, singurul care poate da și menține binecuvântarea.

„Şi el va întoarce inima părinţilor către copii şi inima copiilor către părinţii lor, ca nu cumva să vin şi să lovesc ţara cu blestem“. Așa este nota de avertisment dată aici de Acela care este cea mai mare binecuvântare pe care El o poate da. Cerurile și pământul și toate lucrurile vor fi clătinate, dar Yahve rămâne și binecuvântați sunt cei care își pun încrederea în El. Știm că restaurarea tuturor lucrurilor din punct de vedere moral va fi lucrată în inimile părinților și fiilor lui Israel și că Dumnezeu îi va face ca, pentru lume, ei să fie ca înviați dintre morți și că, prin aceasta, El va da mântuire și însănătoșire printre toate națiunile pe care vor fi binecuvântate și nu blestemate în Sământa făgăduinței.

Ioan Botezătorul, mesagerul lui Yahve, a venit în duhul lui Ilie și pe mulți din Israel el i-a făcut să se întoarcă la Yahve, Dumnezeul lor. Limbajul folosit pare a fi gândit special pentru a ne păzi de eroarea de a presupune că aceea a fost misiunea prezisă a profetului Ilie. Dacă o veți primi, a spus Domnul Însuși, acesta este Ilie care va veni. A fost o mărturie pentru credință și nu împlinirea exactă a ceea ce a spus Maleahi la sfârșit. Chiar și în cazul Domnului nostru tot ce a fost strălucit și binecuvântare clară pentru Israel a fost oprit de necredința poporului, astfel încât, cu ocazia respingerii Lui, a fost deschisă ușa pentru binecuvântările cerești date tuturor credincioșilor, fără nici o discriminare. De aceea, restaurarea morală a evreilor a fost, în acel timp, numai parțială, iar (cum majoritatea poporului nu s-a pocăit și legăturile de familie au fost nesocotite și rupte) țara a fost lovită cu blestem până în ziua aceasta. Dar nu va fi întotdeauna așa deoarece, în zilele din urmă, harul va lucra din nou într-o rămășiță și atunci se va împlini deplin misiunea lui Ilie (Mat. 17.11), iar apostații vor pieri sub judecata divină și tot Israelul va fi mântuit spre bucuria și binecuvântarea întregului pământ și a tuturor familiilor de pe el. Acesta este mesajul comun al tuturor profeților de la începutul lumii.

Prin bunăvoința lui Dumnezeu, am parcurs profeții mici de la început până la sfârșit. Am privit la ei și am făcut scurte comparații între ei. Cât de solemn este pentru credincios să vadă același semn al judecății care va veni asupra creștinătății, după cum am putut vedea pe tot parcursul istoriei lui Israel. Deținerea multor adevăruri nu garantează nici acum faptul că suntem martori fideli pentru Dumnezeu în zilele noastre, cu atât mai puțin pretenția că avem o poziție în acord cu Dumnezeu în temeiul că ne înscriem pe o anumită linie istorică de succesiune. Așa gândeau cei care călcau legea, care i-au respins pe profeți și L-au ucis pe Mesia și apoi au refuzat mărturia Duhului Sfânt. Să fim atenți să nu facem aceeași greșeală fatală și să ne cercetăm dacă umblăm potrivit adevărului pe care Dumnezeu ni l-a revelat pentru gloria Lui în Hristos, nu numai în adevăruri, indiferent câte de importante ar fi ele, care însă nu pun la încercare conștiința. Unitatea Dumnezeirii a fost pervertită de evrei spre dezonoarea Fiului. Acum, în creștinătate, El este abuzat în aceeași măsură ca atunci când fost pe pământ sub lege, numai că acum sunt ignorate răscumpărarea pe care a înfăptuit-o El, unirea cu El, care este în cer, și prezența Duhului în adunarea lui Dumnezeu și speranța venirii lui Hristos. Acestea sunt adevărurile care testează ce este în inima creștinului. Fie ca noi să fim găsiți credincioși și întăriți în harul care este în Hristos Isus.

clickbible.org